

I. ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

_____/10 p.

1. Proszę wysłuchać dwa razy tekstu i zaznaczyć, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

_____/10p. (10 x 1p.)

	<i>Teraz ja chcę go zadziwić.</i>	P	N
0.	W dzieciństwie autor opowiadania zwiedzał Europę.	P	
1.	Podróżowanie z rodzicami było dla małego Piotra nieciekawe.		
2.	Ojciec Piotra najchętniej sam załatwiał wszystkie sprawy podczas zagranicznych wyjazdów.		
3.	Kiedy autor opowiadania wyjechał służbowo do Chin, nie umiał nawiązać kontaktu z Chińczykami.		
4.	Piotr planuje opowiedzieć swym córkom to, co zapamiętał z dzieciństwa na temat życia artystów.		
5.	Kiedy tata autora opowiadania wracał po pracy do domu, zajmował się dziećmi.		
6.	Podczas wykonywania drobnych prac w domu i wokół niego Piotr zauważył, że lubi to robić.		
7.	Autor opowiadania, wykonując prace porządkowe, nie otrzymywał za nie pieniędzy od ojca.		
8.	Piotr chciałby, aby jego dzieci brały przykład z niego i dziadka, kiedy w ich życiu pojawią się trudności.		
9.	Autor opowiadania szuka przyczyn problemów, ale także przypisuje winę innym.		
10.	Piotr chce, aby jego tata zobaczył, że to, czego nauczył syna, nie zostało zmarnowane.		

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
P										

II. POPRAWNOŚĆ GRAMATYCZNA

_____ / 45 p.

1. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach zgodnie z przykładem (odmiana rzeczowników i przymiotników).

_____/5p. (10 x 0,5p.)

W Paryżu spotkania z rodakami były dla Chopina chwilą wytchnienia i „zanurzenia w polskość”. Po __ **udanych** __⁰ (udane)⁰ wakacjach spędzonych z __ **rodziną** __⁰ (rodzina)⁰ Wodzińskich szukał wśród nich zaufanych _____¹ (powiernicy)¹. Czuł, że jego dotychczasowe kontakty z Marią nie mają _____² (szanse)² na przetrwanie. Nie bardzo wiedział, co z sobą począć. _____³ (Późna)³ jesienią 1836 roku na _____⁴ (wieczór)⁴ towarzyskim u przyjaciółki Liszta poznał (...) panią Sand. (...)

Na Wigilii spędzonej u _____⁵ (polski)⁵ wydawcy Eustachego Januszkiewicza słuchał z Mickiewiczem, jak „ _____⁶ (stary)⁶ Julian [Ursyn Niemcewicz] opowiadał nam, _____⁷ (dzieciaki)⁷, czasy czteroletniego sejmu”. Później _____⁸ (mili)⁸ rodaków artysta raczył grą, śpiewem, improwizacjami. Zasłużony weteran, gdy tylko dowiedział się o kontaktach swego ulubionego muzyka z pisarką, szukał za _____⁹ (wszelka)⁹ cenę dróg, aby ją poznać osobiście. Zaufanym obojga był hrabia Wojciech Grzymała. Bardzo taktownie przestrzegał on Sand, aby nie igrała z uczuciami Fryderyka (...) przygnębiętego przeczuwanym _____¹⁰ (zawód)¹⁰ miłosnym.

/Bożena Weber, *Fryderyk Chopin*, Wrocław 2001, s. 30/

2. Proszę uzupełnić tekst wyrazami podanymi w nawiasach w odpowiedniej formie zgodnie z przykładem. Liczebniki proszę napisać słowami.

_____/ 5p. (5 x 1p.)

Niedawno moja babcia obchodziła __ **osiemdziesiąte** __⁰ (80.)⁰ urodziny. Z tej okazji zorganizowała przyjęcie, na które przybyło _____¹ (20 + osoba)¹, w tym _____² (6 + wnuczeta)². _____³ (1. + goście)³ były dzieci Jubilatki, które czuwały nad przebiegiem uroczystości. Podczas imprezy nie zabrakło wspomnień z _____⁴ (5 + podróż)⁴, w których brała udział cała rodzina. Oglądaliśmy albumy ze zdjęciami, przypominaliśmy sobie ciekawsze zdarzenia, nawet były wyświetlane, pełne humoru, krótkie filmiki. Wzruszeniom nie było końca. Następny jubileusz w rodzinie będzie za _____⁵ (2 + rok)⁵.

3. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami zaimków osobowych i dzierżawczych.

_____/5p. (5 x 1p.)

Umówiłam się na spotkanie ze __ **swoimi**__⁰ znajomymi, między innymi z Anką i Maćkiem. _____¹ przyszła punktualnie, ale na _____² musieliśmy czekać jeszcze pół godziny. Jak zwykle tłumaczył się, ale nie uwierzyliśmy w ani jedno _____³ słowo. Zawsze znajdzie coś na _____⁴ usprawiedliwienie. Następnym razem tylko _____⁵ nie poinformujemy o spotkaniu.

4. Proszę uzupełnić tekst właściwą formą jednego z wyrazów podanych w nawiasach w czasie teraźniejszym, przeszłym lub bezokoliczniku.

_____/10p. (10 x 1p.)

__ **Wychowywałam się** __⁰ (**wychowywać się/wychować się**)⁰ u swojej babci. Babcia przez kilka lat oprócz mnie _____¹ (**zajmować się/zająć się**)¹ również moim o dwa lata starszym bratem ciotecznym, Stefanem. Była osobą szalenie rygorystyczną i pedantyczną. Musiało być czysto, pięknie i na czas. Jej reprimendy były tak długie i szczegółowe, że naprawdę wolelibyśmy ze Stefanem _____² (**dostawać/dostać**)² porządnego kopa w tyłek.

Codziennie o siódmej rano _____³ (**jeść/zjeść-ona**)³ razem z nami śniadanie przy stole. Pewnego niezapomnianego ranka _____⁴ (**zawadzać/zawadzić**)⁴ szerokim rękawem szlafroka filiżankę z kawą. Kawa _____⁵ (**wylewać się/wylać się**)⁵ na nieskalany biały obrus, tworząc wielką, ciemną plamę. _____⁶ (**Panować/Zapanować**)⁶ straszna cisza. Nasze wysiłki, żeby nie spojrzeć na siebie ze Stefanem, _____⁷ (**okazywać się/okazać się**)⁷ daremne. Ukrycie rozradowania było niemożliwe. Oczywiście babcia _____⁸ (**wygłaszać/wygłosić**)⁸ długie przemówienie o naszym karygodnym zachowaniu przy stole, które doprowadziło do katastrofy. Odtąd, gdy jakiś polityczny czy inny autorytet sam sobie _____⁹ (**szkodzić/zaszkodzić**)⁹, a do innych ma pretensje, _____¹⁰ (**komentować/skomentować-my**)¹⁰: „Babcia wylała kawę.”

/Stefania Grodzieńska, *Już nic nie muszę*, Łódź 2000, wyd. Akapit Press, s. 111/

**5. Proszę uzupełnić tekst podanymi w tabelce wskaźnikami zespolenia.
Uwaga! Dwa wskaźniki zespolenia są zbędne.**

____/5p. (10 x 0,5p.)

ani, ...ani; że; który; -a; -e; ✓że; mimo że; a także; bo; i; aby; a; lub; ale;
zarówno..., jak i

Co sprawia, __ **że** __⁰ czas przecieka między palcami i ciągle nam go brakuje?

Nie umiemy go dobrze inwestować. Trzeba zajmować się nie tylko pracą, _____¹ zadbać o potrzeby ducha i ciała. Tymczasem brakuje nam czasu na sen, nie czytamy książek, _____² zaniedbujemy relacje z bliskimi. Dzieje się tak, _____³ nie potrafimy żyć tu i teraz. Zbyt absorbuje nas przyszłość – myślimy o czynnościach, _____⁴ mamy dopiero wykonać. Zamiast wypocząć po dobrze wykonanej pracy, stresujemy się kolejnymi wyzwaniami. Ten stres wyzwala adrenalinę. Uzależniając nas, sprawia, _____⁵ coraz szybciej pędzimy przez życie, podejmując kolejne zadania, _____⁶ obiektywnie nie są _____^{7a} ważne, _____^{7b} tak znów bardzo pilne. (...)

Rzecz w tym, _____⁸ chcieć coś robić, _____⁹ nie musieć. Ludzi ogarnia paraliż i zniechęcenie na samą myśl, ile rzeczy muszą _____¹⁰ powinni zrobić. (...) Warto unikać słowa: powinienem, przestawić się na: wybieram. Już samo takie przestawienie wiele w życiu zmienia.

/Z rozmowy P. Wrabca z A. Teliszewską, *Czas jak narkotyk*, Poradnik Psychologiczny POLITYKI/

6. Proszę uzupełnić tekst poprawną formą wyrazów, utworzonych od słów w nawiasach, zgodnie z przykładem (tworzenie i odmiana rzeczowników odczasownikowych i odprzymiotnikowych).

____/5 p. (5 x 1p.)

Czy masz __ **odwagę** __⁰ (odważny)⁰ być sobą? __ **Bycie**⁰ __ (być)⁰ sobą to trudna sztuka... _____¹ (Pewny)¹ siebie to stan umysłu, który wynika z poczucia własnej wartości, _____² (wyjątkowy)², _____³ (akceptować)³ i wiary w moc sprawczą. Brak pewności siebie powoduje, że stoimy na uboczu _____⁴ (żyć)⁴. Wolimy pozostać w bezpiecznej sferze komfortu. To dlatego nie podejmujemy _____⁵ (ryzykować)⁵, nie inicjujemy kontaktu z ludźmi, nie walczymy o swoje prawa i nie umiemy odmawiać bez poczucia winy.

/ Fragment artykułu Dagmary Gmitrzak, *Czy masz odwagę być sobą?* Sens, 03/78, marzec 2015/

7. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów zgodnie z przykładem (tworzenie i odmiana imiesłowów).

____/5p. (5 x 1p.)

Anna __ **będąc** __⁰ (która była)⁰ na urlopie napisała tekst __ **promujący** __⁰ (który promował)⁰ zdrowy styl życia. Postanowiła namówić ludzi _____¹ (którzy siedzą)¹ najczęściej w domu, aby spędzali wolny czas inaczej. Napisała, że _____² (kiedy wychodzą)² na dwór, dostarczą sobie wielu pozytywnych wrażeń. Mogą zarówno spacerować, jak i jeździć na rowerze czy rolkach i cieszyć się pięknem przyrody. Poza tym spotkają innych ludzi _____³ (którzy spędzają)³ tak samo wolny czas. Być może następnym razem umówią się na spacer z nowo poznanymi osobami i podejmą inne _____⁴ (które inspirują)⁴ działania. Dzięki temu _____⁵ (kiedy wrócą)⁵ do domu będą zadowoleni i radosni.

8. Proszę przekształcić podany tekst tak, aby nie zmienił swojego znaczenia. Należy przy tym użyć wyrazów podanych ramce. Uwaga! Każdego wyrazu można użyć tylko raz.

____/5p. (5 x 1p.)

✓ **przed**; przez; na; podczas; mimo; dzięki

__ **Przed wyjazdem** __⁰ (Zanim wyjechaliśmy)⁰ na urlop długo zastanawialiśmy się, czy wybrać morze, czy góry, ale w końcu podjęliśmy decyzję, że pojedziemy nad Adriatyk. _____¹ (Kiedy byliśmy)¹ w Chorwacji mąż tęsknym okiem spoglądał na ludzi pływających jachtami. Wiedziałam, że ten temat jeszcze pojawi się w naszym życiu. Długo nie musiałam czekać _____² (aż on powróci)²... _____³ (Chociaż nie umiem pływać)³ zaczęłam przygodę z żeglowaniem. A to _____⁴ (za sprawą męża)⁴, który realizuje swoje marzenia. Mnie też spodobało się żeglowanie, ale raz przeżyliśmy burzę na morzu. _____⁵ (ona pozostawiła)⁵ we mnie lęk.

III. ROZUMIENIE TEKSTU

_____/15p.

1. Proszę uzupełnić luki w tekście, wybierając najlepszą spośród podanych możliwości.

_____/ 10p. (10 x 1p.)

Jak rozpoznać swoje __ A⁰ __ strony, dotrzeć do nich i rozwijać swoje talenty? Czy znamy je? Przeważnie wielu z nas – nie. Mamy tylko _____¹ plany, ale to za mało. Realizacja planów wymaga bowiem wysiłku i angażowania umiejętności, których nie posiadamy. (...) Wybieramy nieodpowiednie miejsca pracy, nie angażujemy się lub szybko tracimy _____². Czujemy się niedoceniani, pozbawiani szans na rozwój i _____³. Nie zdajemy sobie sprawy, że dobre wyniki osiągamy tylko wtedy, kiedy robimy to, co umiemy _____⁴ i pracujemy w sposób najbardziej odpowiadający naszym możliwościom. Źródłem wielu błędnych _____⁵ na temat naszych mocnych stron jest wizja sukcesu i nieograniczonych możliwości, jaką wpaja się nam od dziecka. Promuje się przede wszystkim dynamizm, żywiołowość i indywidualizm, a przecież nie każdy ma taką _____⁶. Nauczanie w szkole stworzyło fałszywe wrażenie, że tylko bardzo dobre wyniki w nauce zapewniają umiejętności w wielu sferach, także w obszarze relacji międzyludzkich i poczucia tożsamości. Nauczyciele często promują analityczny styl myślenia, pomijając fakt, że część dzieci prezentuje _____⁷ albo twórczy styl myślenia. Świadectwa i wyniki szkolnych testów tylko pozornie wskazują na nasze mocne strony – wszak o powodzeniu w dorosłym życiu nie decydują wyłącznie dobre stopnie w szkole.

Poradniki rozwoju _____⁸ i zawodowego podsuwają rady, jak szybko stać się herosem i mistrzem. Nie uwzględniają faktu, że człowiek ma swoje ograniczenia i zmienianie siebie na siłę jest bezowocne. Nikt nie _____⁹ wirtuozem skrzypiec, zaczynając naukę po czterdziestce...

Do osiągnięcia wybitnych celów potrzeba czasu i ćwiczeń, zatem powinniśmy skoncentrować się na doskonaleniu umiejętności, które już posiadamy. Jednak żeby to zrobić, trzeba wiedzieć, jakie umiejętności w sobie _____¹⁰. W tym celu konieczna jest szczerza i zarazem surowa refleksja, przyjrzenie się sobie bez różowych okularów na nosie. Szczerza odpowiedź na pytanie o własne wady i zalety, choć może być bolesna, w dłuższej perspektywie przynosi ulgę i oszczędza rozczarowań.

/Krzysztof Śliwiński, Poznaj swoje talenty, *Charaktery* Nr 6(209), czerwiec 2014/

0.	A. mocne	B. silne	C. znane	D. złe
1.	A. ambitne	B. ambiwalentne	C. życiowe	D. dobre
2.	A. orientację	B. organizację	C. motywację	D. ambicję
3.	A. rewanż	B. awans	C. promocję	D. przygodę
4.	A. najlepiej	B. poprawnie	C. dokładniej	D. genialnie
5.	A. złożień	B. sytuacji	C. założeń	D. pojęć
6.	A. figurę	B. konstrukcję	C. strukturę	D. naturę
7.	A. faktyczny	B. teoretyczny	C. trafny	D. praktyczny
8.	A. osobistego	B. osobowego	C. osobniczego	D. indywidualnego
9.	A. stanie się	B. dokona się	C. zaistnieje	D. rozwinie się
10.	A. rozkręcać	B. rozwijać	C. pomijać	D. powiększać

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
A										

2. Proszę uzupełnić zdania podanymi w ramce związkami frazeologicznymi w odpowiedniej formie.

____/5p. (5 x 1p.)

zaczepnąć powietrza; jak flaki z olejem; nie kiwnąć palcem w bucie;
historia wyssana z palca; ✓ pierwszej czystości; z ciężkim sercem

0. Ten sweter nie był __ pierwszej czystości __⁰ – nosił go już czwarty dzień.

1. Zebranie trwało już trzecią godzinę, wlokło się _____¹.
2. W restauracji było bardzo duszno, musieliśmy _____².
3. Anna nie potrafiła rozstać się z Kubą, w końcu zrobiła to _____³.
4. Wszyscy intensywnie pracowali, tylko Krzysiek _____⁴.
5. Iza lubi wzbudzać zainteresowanie, dlatego opowiada _____⁵.

IV. WIEDZA O LITERATURZE I JĘZYKU POLSKIM _____/15p.

1. Proszę wpisać imię i nazwisko autora każdego utworu. Uwaga! Pośród podanych nazwisk jedno jest zbędne.

_____/5p. (5 x 1p.)

 Tadeusz Różewicz; Maria Kuncewiczowa; Stefan Żeromski; Jan Andrzej Morsztyn;
 Cyprian Kamil Norwid; ✓ Jan Kochanowski; Wacław Potocki

tytuł utworu	autor
0. <i>Treny</i>	0. Jan Kochanowski
1. <i>Fortepian Szopena</i>	A.
2. <i>Niestatek I</i>	B.
3. <i>Cudzoziemka</i>	C.
4. <i>Ocalony</i>	D.
5. <i>Przedwiośnie</i>	E.

2. Proszę podać, w których epokach literackich tworzyli wymienieni pisarze i poeci. W ramce jest jedna zbędna epoka.

_____/ 5p. (5 x 1p.)

 literatura współczesna; barok; oświecenie; pozytywizm; dwudziestolecie międzywojenne;
✓ renesans; Młoda Polska

pisarz lub poeta	epoka literacka
0. Mikołaj Rej	0. renesans
1. Maria Pawlikowska-Jasnorzewska	A.
2. Maria Konopnicka	B.
3. Stanisław Staszic	C.
4. Sławomir Mrożek	D.
5. Jan Chryzostom Pasek	E.

3. Proszę zaznaczyć prawidłową odpowiedź zgodnie z przykładem.

____/ 5p. (5 x 1p.)

0. Które z określeń orzeczenia jest nieprawdziwe?

- a) orzeczenie czasownikowe;
- b) **orzeczenie przymiotne;**
- c) orzeczenie imienne.

1. Ignacy Krasicki nie pisał:

- a) bajek;
- b) legend;
- c) satyr.

2. *Reduta Ordona* to poetycka wizja końca powstania:

- a) styczniowego;
- b) kościuszkowskiego;
- c) listopadowego.

3. Postulat *pracy organicznej* nie występuje w:

- a) *Nad Niemnem* Elizy Orzeszkowej;
- b) *Lalce* Bolesława Prusa;
- c) *Szkicach węglem* Henryka Sienkiewicza.

4. Przykładem zdania złożonego podrzędnie jest:

- a) *Piotr powiedział, że wyjeżdża na staż naukowy.*
- b) *Zjadła i wyszła na spacer.*
- c) *Ania jest bardzo nerwowa, więc dzieci jej nie lubią.*

5. Do odmiennych części mowy nie należą:

- a) przysłówki;
- b) przymiotniki;
- c) liczebniki.

0.	1.	2.	3.	4.	5.
b					

V. PISANIE

____/ 15p.

Proszę wybrać jeden z podanych tematów i napisać tekst zawierający około 15 zdań.

1. *Człowiek mający hobby nigdy się nie nudzi.*
Czy zgadza się Pani/Pan z tym stwierdzeniem? Proszę napisać tekst argumentacyjny.
2. Proszę zinterpretować słowa Fryderyka Schillera: „*Kto za wiele się zastanawia, niewiele osiąga.*”
3. Proszę napisać krótki tekst zaczynający się od słów: *Zawsze jest jakieś jutro...*

WYBIERAM TEMAT NR

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

